

За припущеннями, перша футбольна команда Здолбунова.

Футболісти біля міської лазні, крайній праворуч - Петро ПОПЧУК.

Футбол у Здолбунові: початок

Свого часу фото, на якому зображені футболісти у спортивній формі, презентувалося як фото першої футбольної команди міста. Було вказано орієнтовну дату, коли зробили це фото - 1913-1914 роки. Проте прізвища жодного з футболістів зі світлини відомі не були. Припущення щодо «першої футбольної команди Здолбунова» виникло на підставі напису на плакаті на фото «1-я команда Футболистов гор. Здолбунов». Відтак розпочалася жвава дискусія у середовищі шанувальників футболу, у ході якої виникли думки, що фото могло бути зроблене у період з 1914 р. до 1929 р. З'явилася й нова ін-

формація про існування спогадів перших футболістів Здолбунова. Володимир Гроголь, вболівальник з багаторічним «стажем», пригадав, що у вісімдесятих роках вже минулого століття в музеї локомотивного депо читав історію Здолбунівського залізничного вузла, яку написав Петро Попчук. Особливо запам'яталися йому спогади про перші футбольні матчі у Здолбунові.

Пошуки привели на вулицю Шевченка, де проживає донька Петра Андріановича Попчука Тетяна Петрівна. І тут ми натрапили на справжній історичний скарб для нашого міста: рідниний фотоальбом. Тетяна Петрів-

на прокоментувала походження цих світлин. Було в альбомі і вже відоме нам фото першої футбольної команди Здолбунова. Петро Попчук на фото - перший зліва у верхньому ряду.

Як свідчать спогади Петра Андріановича, першу футбольну команду було створено у Здолбунові в 1917 році. Організатором і капітаном тієї команди був технік 13-ї дільниці служби колій та будівель залізниці Олександр Олексійович Шугаєв. В тому ж році відбулася перша гра з командою військової хімічної частини. На жаль, про результат цієї зустрічі інформація відсутня. У 1918 році здолбунівчани створили другу команду. Відбу-

лися матчі з Рівненською міською командою та військовою німецькою командою (вочевидь, це були німці, які підтримували уряд гетьмана Скоропадського, який проіснував до листопада 1918 р.). Результати цих матчів також невідомі. У 1919 році команда Здолбунова грала з польською військовою командою та рівненською командою. У 1920 році футболісти грали з військовими польськими командами.

Першими футболістами Здолбунова, або, як їх називає Петро Андріанович у своїх спогадах, «піонерами футбольної гри» були корінні здолбунівчани: А. Шугаєв, М. Щуровський,

В. Коларж, Л. Шугаєв, В. Бойко, К. Шулецький, П. Куцко, А. Пресневський, Н. Колесник, П. Попчук, А. Блюмов, М. Нагорный, Романиук, Крейч, Лещук, Веснявський, А. Кравец, В. Кравец, А. Огородник, А. Шеєц, І. Куцко, А. Мацкевич (список поданий російською мовою згідно з оригіналом спогадів Петра Попчука). Ці футболісти зняті на фото перед міською лазнею на вулиці Фабричній (сучасний магазин «Верховина»).

На чому засноване це припущення? По-перше, на фото - 21 особа. У нашому списку - 22. Отже, ймовірно фотографував один з членів команди. Це міг бути місцевий фотограф, який теж грав

у футбол, або хтось з гравців.

Звичайно, фотоапарат у той час був предметом розкоші. Але переважна частина команди складалася із залізничників, і не лише зі звичайних робітників, але й зі службовців та керівників. А залізничники в ті часи отримували досить пристойну заробітну плату. Ймовірно, фото зроблене після гри між двома командами в 1918 році, після створення другої команди.

Продовження читайте у наступних номерах газети.

Юрій МЕЛЬНИК,
Олег ТИЩЕНКО.

Фото з сімейного архіву
Т. П. ПОПЧУК.

Футбол у Здолбунові: початок

(Продовження,
початок у № 93-94).

Суттєво доповнюють історію здолбунівського футболу ще дві фотографії з архіву Тетяни Попчук. Їх значення для історії нашого міста важко переоцінити. Про присутність французьких вояків у Здолбуніві у 1920 році свідчать не тільки спогади Петра Попчука, але й історичні факти. Французькі війська перебували в Рівному з 1919 до 1920 року. Футбольних фотографій Рівного того періоду взагалі бачити не доводилося. І це головна цінність фотографій з архіву Тетяни Попчук.

Фото (вгорі) зроблене після гри з французами (представниками танкового дивізіону, який воював на польському боці) 9 травня 1920 року у Рівному.

А 23 травня 1920 року у Здолбуніві відбувся матч-відповідь. Петро Попчук на фото після гри - крайній справа у верхньому ряду. Судячи по його вбранні, він у тих матчах не грав. На жаль, про доволі специфічну назву команди - «ОВ-ЛЯ» - в спогадах не зга-

Здолбунівські футболісти після гри з французами у Рівному, 9 травня 1920 року.

дується. На обох фото команда Здолбунова у білій формі.

Цікаву інформацію щодо цієї теми знаходимо у Вікіпедії. Відкривши сторінку «Гасмоня» Рівне», читаємо: «1918 року у Рівному з ініціативи членів організації «Гітахуд» створено спортивну секцію «Макка-

бі». Тоді ж збудовано перший гімнастичний спортмайданчик, а в одному із залів школи Талмуд-Тора почали проводитися заняття з гімнастики. Через кілька місяців із товариства «Спортклуб-Рівне» до «Маккабі» перейшла група єврейських футболістів на чолі з відомими на той час гравцями М. Горнштейном та С. Гімбергом. Футбольна команда провела декілька успішних матчів проти польських команд «Спортклуб-Рівне» і «Якір-Здолбунів». Ось тут і виникає запитання, про яку команду йде мова? Можливо, у Здолбуніві на той час існувала ще одна польська команда. А, може, тут йдеться про другу команду, про створення якої згадав П. А. Попчук. Питання ще й у тому, що нам не відомі джерела інформації, якою володіли автори статті у «Вікіпедії».

Але, безумовно, у 1918 році футбольна команда в Здолбуніві існувала, і це - факт.

Велику надію у встановленні істини та історичної справедливості ми покладаємо на читачів нашого матеріалу. Базовою основою пошуків додаткових матеріалів повинні стати списки футболістів. Через ідентифікацію гравців, зафіксованих на викладених фото, є шанс отримати нові додаткові докази достовірності наших матеріалів. Можливо, це будуть нові фотографії, а, можливо, і нові документи. Якщо нам поталанить з вашою допомогою ідентифікувати ще когось з футболістів, це буде реальним вкладом у встановлення історичної справедливості. Тож давайте творити історію разом!

Юрій МЕЛЬНИК,
Олег ТИЩЕНКО.

Фото з сімейного архіву
Т. П. ПОПЧУК.

Після матчу-відповіді у Здолбуніві, 23 травня 1920 року.